

FORSSAN SEUDUN TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄN YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON VALVONTASUUNNITELMA VUODELLE 2012

Sisältävät seuraavat suunnitelmat:

- A. ELINTARVIKEVALVONTA
- B. TUPAKKALAIN MUKAINEN VALVONTA
- C. KEMIKAALILAIN MUKAINEN VALVONTA
- D. TERVEYDENSUOJELULAIN MUKAINEN VALVONTA
- E. KULUTTAJATURVALLISUUSVALVONTA

Suunnitelmien liitteenä (Liite 1) on kooste, jossa on valvontakohteiden kokonaismäärät, kohdekohtaiset hinnat, valvonnan tiheys, valvonnalle määritetty aika ja vuodelle 2012 kohdekohtaisesti suunniteltu tarkastusmäärä.

Näiden suunnitelmien lisäksi osaksi ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa hyväksyi yhtymähallitus 17.10.2011 § 141 suunnitelman kuntayhtymän järjestämistä eläinlääkintäpalveluista sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta vuonna 2012.

A. ELINTARVIKEVALVONTASUUNNITELMA

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän elintarvikevalvontasuunnitelman tavoite on kohdentaa valvonnan määrä ja laatu siten, että elintarvike-turvallisuus alueella on hyvä. Viranomaisvalvonnalla varmistetaan, että elintarviketoimijoiden omavalvonta toimii tehokkaasti ja että elintarvikkeen turvallisuus, jäljitettävyys ja muu määräystenmukaisuus toteutuu kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa.

Elintarvikelaki 23/2006 edellyttää kunnilta valvontasuunnitelman laatimisesta. Kunnan valvontasuunnitelmasta säädetään lain 48 §:ssä ja valtioneuvoston asetuksessa kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta (665/2006). Valvontasuunnitelman tulee perustua valvontakohteiden kartoitukseen, niiden riskiluokitukseen ja lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Säännöllistä valvontaa koskeva kunnan elintarvikevalvontasuunnitelma (kunnan valvontasuunnitelma) tulee laatia siten, että valvonta on yleisten valvontaa koskevien vaatimusten mukaista, ehkäisee terveysvaaroja ja suojaa kuluttajia taloudellisilta tappioilta. Kunnan valvontasuunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen elintarvikevalvontaohjelma ja ympäristöterveydenhuollon yhteinen valvontaohjelma.

Valvontasuunnitelma-asetuksen mukaan valvontasuunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- tarkastusten sisällön määrittely;
- valvontakohteiden tarkastustiheys;
- tarkastuksiin keskimääräisesti käytettävä aika
- kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteen tutkiminen;

- valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi; sekä
- hyväksytyt laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu.

Valvontasuunnitelma sisältää myös muita valvonnan kannalta oleellisia asioita:

- viestintä
- tiedotus
- voimavarojen suunnittelu

Valvontasuunnitelmassa esitetään:

- valvonnan painopistealueet
- otetaan huomioon valtakunnalliseen valvontaohjelmaan sisältyvät valvontaohjelmat ja hankkeet
- ympäristöterveydenhuollon muiden toimialojen valvontaohjelmat ja projektit

Suunnitelmassa kuvataan:

- varautuminen yllättäen ilmenevien valvonta – asioiden hoitamiseksi
- terveysvaaratilanteiden tai ruokamyrkytysten aiheuttamat toimenpiteet
- voimavarojen riittävyyden arviointi ja voimavarojen käytön suunnittelu

1. Tarkastusten sisällön määrittely
2. Valvontakohteiden tarkastustiheys
3. Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteen tutkiminen
4. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi
5. Hyväksytyt laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu
6. Viestintä
7. Tiedotus
8. Voimavarojen suunnittelu
9. Valvonnan painopistealueet
10. Valtakunnalliseen valvontaohjelmaan sisältyvien valvontaohjelmien ja hankkeiden huomioiminen
11. Ympäristöterveydenhuollon muiden toimialojen valvontaohjelmat ja projektit
12. Varautuminen yllättäen ilmenevien valvonta-asioiden hoitamiseksi
13. Terveysvaaratilanteiden tai ruokamyrkytysten aiheuttamat toimenpiteet

1. Tarkastusten sisällön määrittely

Elintarvikevalvonta koostuu seuraavista tarkastustavoista:

- a. Tarkastus kohteessa
- b. Asiakirjojen tarkastus (ilmoitus aloittamisesta, olennaisesta muutoksesta / toimijan vaihtuminen, toiminnan keskeyttäminen tai lopettaminen)

a. Säännöllisiä valvontasuunnitelman mukaisia käyntejä ovat kohteelle valvontasuunnitelmassa suunnitellut tarkastukset. Olennaisen muutoksen tai toimijan vaihtumisen johdosta tehdään tarkastus, kun saapunut ilmoitus on ensin käsitelty ja kohde merkitty valvontakohderekisteriin. Hyväksymishakemuksen johdosta toteutetaan tarkastus kohteessa. Lisäksi tarvittaessa toteutetaan jälkitarkastuksia.

- ATP-kuljetusten osalta toteutetaan vuosittain vähintään 1 tarkastus, joka tehdään EVIRAN lomakkeen mukaisesti. Tiedot tarkastuksesta EVIRA raportoi vuosittain EU:lle.

- *Oma-valvontasuunnitelman tarkastus* tehdään valvontakäynnillä. Oma-valvontasuunnitelman toimivuus, riittävyys ja ajantasaisuus (päivitys) tarkastetaan.

- *Arviointikäynti* on tavallista tarkastuskäyntiä pidempi ajallisesti ja suurempaa työmäärää vaativa valvontakäynti, jonka ajankohdasta sovitaan kohteen

kanssa aina etukäteen. Tarkoituksena on arvioida toimintaa kokonaisuutena ja käyttää käynnillä saatua tietoa kohdekohtaisen valvonnan suunnittelussa. Kohteen omavalvonnan toimivuus ja elintarviketurvallisuuden varmistaminen ovat tärkeitä tietoja, kun suunnitellaan viranomaisvalvonnan määrää ja valvontatapaa.

Kohteen omavalvonnan toimivuus (säännöllisyys ja kattavuus), tilojen ja laitteiden kunto sekä henkilökunnan toiminta ovat tärkeitä tarkastuksella selvitettäviä asioita. Arviointikäyntejä tehdään säännöllisesti, tavoitteena kerran vuodessa tehtävä kohteen arviointi. Käynnillä tehdään riskinarviointi kohteesta.

- *Tarkastuskäynti* tehdään pääsääntöisesti ennalta ilmoittamatta. Tämä käynti on arviointikäyntiä lyhytaikaisempi ja se kohdistuu yleensä vain johonkin tiettyyn/ tiettyihin osa - alueisiin.

- *Tarkastuskäynti*, joka tehdään toimijan vaihtumisen jälkeen, toteutetaan ennalta elintarviketoimijan kanssa sovittuna aikana.

Käynti sisältää omavalvontasuunnitelman sekä kohteen tilojen ja laitteiden tarkastuksen.

- *Jälkitarkastus* tehdään, kun on syytä epäillä omavalvonnan toimivuutta tai se tehdään tarkastuksella annetun korjauskehotuksen ja määräajan noudattamisen todentamiseksi. Jälkitarkastuksella voidaan ottaa myös näytteitä. Tällöin näytteenotto sisältyy tarkastuskäyntiin myös näytteenottokustannusten osalta (lukuun ottamatta näytteiden tutkimisesta aiheutuneita kuluja).

- *Projektissa tehtävät tarkastukset* määritetään ja kuvataan erikseen projekti-kohtaisesti.

– *Valitus- ja ruokamyrkytyspäilytapauksiin* on laadittu erilliset toiminta- ja tarkastusohjeistukset.

- *Takaisinvedon liittyvät tarkastukset*

Takaisinvedon toimivuuden tarkastukset voidaan tehdä tarvittaessa erikseen tätä tarkoitusta varten suoritettulla tarkastuskäynnillä tai muun valvontakäynnin yhteydessä. Erittäin kiireellisissä tapauksissa ja varsinkin, kun on kysymys monien eri kohteiden tarkastus, voidaan tarkastus suorittaa myös puhelimitse. Tällöin kirjataan vähintään puhelimitse saadut tiedot ja tiedon antajan henkilöllisyys.

b. Elintarvikehuoneiston ilmoituksiin liittyvät tarkastukset.

Tarkastukset käsittävät vähintään ilmoituksen ja liitteiden tarkastuksen. Ilmoitusten käsittelystä on laadittu erilliset ohjeet.

Liikkuvasta elintarvikehuoneistosta tehtävien ilmoitusten tarkastuksia toteutetaan myös kohteessa suunnitelmallisina tarkastuksina.

Elintarvikelain mukaisia ilmoituksia uudesta toiminnasta tai olennaisesta muutoksesta käsitellään n. 50 kpl / vuosi. Yhden ilmoituksen käsittelyaika on kaksi tuntia.

Laitoskohtaiset valvontasuunnitelmat laaditaan vuodelle 2012

Laitoksen valvoja laatii suunnitelman valvonnasta ja viranomaisnäytteenotosta perustuen laitoksen omavalvonnan toteutumiseen sekä viranomaisvalvonnassa todettuihin asioihin.

Tarkastuksista laaditaan tarkastuskertomus, jossa on selvitetty seuraavat asiat:

- valvonnan tarkoitus
- käytetyt menetelmät
- valvonnan tulokset
- tarvittaessa toimijalta edellytettävät toimet

Tarkastuskertomuksesta annetaan jäljennös tarkastuskohteelle. Jäljennös voidaan jättää kohteeseen tarkastuskäynnillä tai lähettää postitse. Tarkastusaikaan kuuluu tarkastukseen käytetty aika sekä tarkastuskertomuksen kirjoittamiseen kuluva aika.

2. Valvontakohteiden tarkastustiheys

Uusien valvontakohteiden tarkastustiheys määritetään kohdetyypeittäin perustuen EVIRA:n valtakunnallisessa elintarvikevalvontaohjelmassa 2011 - 2014 Liitteen 3 taulukon 3 mukaisiin ohjeellisiin määriin ja tarkastusaikoihin. Vuonna 2011 on vanhoissa kohteissa toteutettu yhdenmukainen riskinarviointi. Lomake liitteenä. Tulos on dokumentoitu Digia -tietojärjestelmään. Kohteen arvioinnissa on huomioitu tiedossa oleva toimijan omavalvonnan taso, henkilökunnan asiantuntemus, aiemman valvonnan tulokset sekä tilat ja olosuhteet ja näiden kunto.

Valvontakohteet

Valvontakohteet ovat Digia- tietojärjestelmässä, jonne on siirretty myös osa alkutuotannon kohteista.

Yhteenveto kuntayhtymän alueella olevien kohteiden valvonnasta kohdetyypeittäin on esitetty liitteenä olevassa taulukossa, jossa on kohteiden kokonaismäärät kohdetyypeittäin, vuonna 2012 suunnitellut tarkastusmäärät, niihin käytettäväksi suunniteltu aika tunteina sekä kohdetyyppi-kohtainen tarkastusaikaan perustuva hinta. Lisäksi taulukosta on luettavissa myös EVIRAN ohjeelliset tarkastusmäärät ja – ajat kohdetyyppikohtaisesti. Taulukossa on lisäksi riskinarvioinnin tuloksena valvonnan tiheyteen toteutettuja muutoksia.

Ensisaapumisvalvonta, josta FSTKY on tehnyt sopimuksen EVIRAN kanssa, toteutetaan EVIRAN valvontasuunnitelmien mukaisesti. Kuntayhtymän alueella on kolme ensisaapumispaikkaa.

Kohteen suunnitelmallisesta valvonnasta vuodessa perittävä valvontamaksu on enintään kohteen tarkastuksen hinta x kohteelle suunniteltu tarkastusmäärä vuodessa. Valvontamaksu voi ylittää tämän summan, mikäli kohteen tarkastuksessa on todettu sellaisia puutteita, joiden takia joudutaan toteuttamaan ylimääräisiä tarkastuksia. Tarvittaessa jälkitarkastuksia, joilla valvotaan annetun määräyksen noudattamista, peritään elintarviketoimijalta tarkastukseen käytetyn ajan ja matkan aiheuttamat kustannukset.

3. Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteen tutkiminen

Viranomaisen ottamat näytteet ovat:

- a. suunnitelmalliset, riskinarviointiin perustuvat omavalvonnan toimivuuden varmistavat näytteet
- b. jälkivalvontaan liittyvä näytteenotto
- c. valitus – ja ruokamyrkytysten selvittämiseksi tehtävä näytteenotto
- d. projektinäytteet
- e. muut pyydyt näytteenotot (esim. ulkopuoliset valvontaprojektit)

a. suunnitelmalliset näytteet

- riskinarviointiin perustuvat omavalvonnan toimivuuden varmistamiseksi

- erillisen liitteen mukaisesti

b. jälkivalvontaan liittyvät näytteet

– toiminnan tai/ja tuotteen laadun varmistamiseksi tarkastus käynnillä otettavat näytteet

– myös silloin, kun omavalvontanäytteitä ei ole otettu suunnitelman mukaisesti

c. valitus- ja ruokamyrkytysten selvittämiseksi otettavat näytteet

– tarvittaessa; erillisten toimintaohjeistuksien mukaisesti

d. projektinäytteet

- projektisuunnitelma liitteenä

e. muut näytteenotot

- tarvittaessa pyynnöstä

- osallistutaan ulkopuolisiin valvontaprojekteihin ja näytteenottoon, mikäli se on tarkoituksenmukaista alueen oma valvonta huomioiden. Päätös osallistumisesta tehdään erikseen, kun projektin soveltuvuus ja resurssien riittävyys on arvioitu.

Viranomaisnäytteet (suunnitelmalliset, jälkivalvonta, valitus ja ruokamyrkytysepäily- näytteet) sekä projektinäytteet tutkitaan akkreditoituissa laboratorioissa. Tutkimuslaboratoriona käytetään pääosin KVVY/ Hämeenlinna. Lisäksi voidaan tarvittaessa käyttää MTT, Novalab tai muuta tutkimuksen kannalta tarkoituksenmukaista laboratoriota.

Ulkopuolisten aloitteesta (EVIRA, AVI, Kotimaiset Kasvikset yms.) toteutettavissa projekteissa, näytteet tutkitaan projektissa määrättyssä laboratorioissa.

4. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Suunnitelman toteutumista seurataan erikseen valvontakohteiden tarkastustietojen ja projektien osalta. Valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan sekä määrällisen että laadullisen tuloksen suhteen. Tavoitteena olevan hyvän elintarviketurvallisuuden toteutuminen arvioidaan vuoden lopussa ja tehdään tuloksen perusteella tarvittavat muutokset laadittaessa suunnitelmaa vuodelle 2013.

Tarkastusmäärien seuranta:

Suunnitelmallisen valvonnan seuranta ja toteutumisen arviointia tehdään neljännesvuosittain kokoamalla raportit toteutuneista tarkastusmääristä. Raportti käsitellään yhteisesti palaverissa ja siitä kirjataan lyhyt yhteenveto.

Tarkastusten laadun ja toteutuneiden toimenpiteiden seuranta:

Tarkastusten tulosten ja niistä aiheutuneiden toimenpiteiden seurannasta vastaa kohteen tarkastaja. Mikäli kohteessa ei suoriteta korjaavia toimenpiteitä terveystarkastajan edellyttämällä tavalla, tarkastaja ensin kehottaa elintarviketoimijaa korjaamaan puutteet määräajassa. Tarvittaessa asiassa käytetään hallinnollisia pakkokeinoja asianosaisen kuulemisen jälkeen. Prosessissa hyödynnetään Eviran ohjetta 100011/1.

Tarkastussuunnitelman määrän ja laadun arviointi:

Vuosittain tehdään arviointi tarkastusten tuloksista, tason riittävydestä ja muista tarkastusten yhteydessä esille tulleista elintarviketurvallisuuteen liittyvistä epäkohdista. Arvioinnista laaditaan yhteenveto. Tämän perusteella kehitetään valvontaa ja tehdään muutoksia. Näitä tietoja hyödynnetään laadittaessa seuraavan vuoden suunnitelmaa.

Elintarvikevalitusten, ruokamyrkytysepäilyjen yms. lukumäärän kehitystä seuraamalla voidaan arvioida ainakin osittain, onko valvonta ollut riittävää ja onko se kohdennettu oikein. Laitosten valvonnasta tehdään vuosittain yhteenveto, joita arvioimalla nähdään, onko tarvetta lisätä joidenkin kohteiden valvontaa. Valvonnan toteutumisessa tulee erityisesti selvittää, onko valvonnalla todetut puutteet korjattu riittävästi (määrällisesti ja ajallisesti).

5. Hyväksytyt laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu

KVVY/ HML ja Tampere, MTT, EVIRA, Novalab ym. akkreditoituneet laboratoriot

Laboratoriopalveluiden kokonaishankinnasta tehdään päätös kilpailutuksen jälkeen.

6. Viestintä

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymälle laadittu viestintä, strategia ja ohjeet on hyväksytty yhtymähallituksen kokouksessa 19.12.2005 205§. Lisäksi on julkaistu "Viestintäviiri".

Yhteisesti laadittuja ohjeita noudatetaan myös ympäristöterveydenhuollon osalta.

7. Tiedotus

Elintarvikevalvonnan osalta yleinen tiedotusvastuu ja – velvollisuus on terveystalouden johtajalla.

Terveystalouden tekemistä, valmistuneista projekteista laaditaan yhteenveto, joka tarkastetaan ja hyväksytään yhteisessä viikkopalaverissa. Hyväksytty yhteenveto julkaistaan kotisivuilla.

Ruokamyrkytysraportteista ja – selvityksistä on ohjeistus kohdassa ruokamyrkytysten selvittäminen. Poikkeavissa tilanteissa tiedotus tehdään valmiussuunnitelman mukaisen ohjeistuksen mukaan.

8. Voimavarojen suunnittelu

Voimavarojen suunnittelu tapahtuu talousarvion ja valvontasuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Edellisen vuoden toiminnan arviointi ja toteutumien antavat tietoa resurssien riittävyyden arvioinnille.

Vuonna 2010 on terveystarkastajan rekrytoinnissa panostettu erityisesti elintarvikevalvontaan. Samalla on valvontakohteiden ja tehtävien osalta muutettu aiempaa käytäntöä: tiheämpää valvontaa ja suurempaa riskiä sisältävien kohteiden valvonta on siirretty yhdelle tarkastajalle. Tämä ei koske laitosten valvontaa. Menettelyllä pyritään parantamaan valvonnan yhdenmukaisuutta ja tulokellisuutta. Lisäksi laitosten valvontaa siirretään 2012 – 2013 aikana vielä enemmän eläinlääkärien tehtäväksi. Myös alkutuotannon (eläintilojen) elintarvikelain mukaisen valvonnan toteuttaa eläinlääkärit samalla, kun tilalla tehdään eläinsuojelu- ja eläintalouden mukaista viranomaisvalvontaa.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävissä kohdennetaan käytettävissä olevat voimavarat riskinarvioinnin perusteella erityisesti painopistealueille.

Ruokamyrkytysten selvittämiseen samoin kuin valitustapausten käsittelyyn on varauduttu. Erityisiä tehtäviä, jotka usein vaativat kiireellisiä toimenpiteitä ovat myös RASFF –ilmoitusten käsittely ja vientitarkastuksiin liittyvät tehtävät. Nämä kuuluvat terveystalouden johtajalle.

Terveystalouden johtaja hoitaa FSTKY:n EVIRAn kanssa laatiman sopimuksen mukaisesti alueella olevien ensisaapumispaikkojen valvonnan.

9. Valvonnan painopistealueet

Valvonnan painopistealueita ovat tuotantolaitokset sekä joukkoruokapaikat, joiden tuotteilla on laaja käyttäjäkunta. Lihaa, kalaa, maitoa, sekä munaa ja kasviksia raaka-aineenaan käyttävät tuotantolaitokset ovat tärkeitä painopistealueita. Laitosten osalta viranomaisvalvontakäytäntöjä kehitetään edelleen. Kaikkien valvontakohteiden yhdenmukaisia valvontakäytäntöjä varten laaditaan ja kehitetään edelleen yhdenmukaisia toimintaohjeita.

Valvontaa kohdistetaan edelleen vuonna 2012 ravintoloihin ja erityisesti niihin, joiden tuotanto on laajaa ja monipuolista. Kohdekohtaista riskinarviointia jatketaan.

Patogeenien bakteerien sekä zoonosien leviämisen estäminen elintarvikkeiden välityksellä on ensisijainen valvonnan tavoite. Päijät- ja Kanta - Hämeen alueella valvontaviranomaiset toteuttavat seuraavat yhteiset projektit: erityisruokavalioprojekti sekä salaattien laatu- ja turvallisuusprojekti. Erityisruokavalioprojektissa viranomaisnäytteinä tutkitaan gluteenittomia tuotteita ja salaattiprojektissa lä-

hinnä ravintoloissa ja pizzerioissa olevia erilaisia salaatteja. Molemmat projektit toteutetaan kohdentamalla valvontaa suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä toteutettavilla valvontakäynneillä erityisruokavaliokasioihin sekä salaattien laatuun. Projekteista laaditaan yhteenveto, josta tehdään myös kooste, jossa on huomioitu koko alueen tulokset.

Elintarvikelain muutoksesta johtuvat kohderyhmien uudet valvontakäytännöt sekä muu lainsäädännön edellyttämä muutostyö jatkuu vuonna 2012. Alkutuotannon kohteita sekä näiden tuotteiden ja toiminnan riskien selvitystä jatketaan. Alkutuotantotilojen tarkastukset eläintilojen osalta tekee virkaeläinlääkäri. Elintarvikelain mukainen valvonta voidaan toteuttaa eläinsuojelu- ja eläintautilain mukaisen valvontakäynnin yhteydessä.

Vuonna 2012 jatketaan maidontuotantotilojen hygieniatarkastuksia, joiden yhteydessä tarkastetaan myös alkutuotantotilan ilmoituksenvarainen toiminta osana alkutuotannon tarkastusta EVIRAn ohjeen mukaisesti. Lihantarkastusta voidaan toteuttaa siirtymäaikana kahdessa kohteessa, joissa kunnaneläinlääkärit ovat aiemmin suorittaneet riistanlihan tarkastusta.

10. Otetaan huomioon valtakunnalliseen valvontaohjelmaan sisältyvät valvontaohjelmat ja hankkeet

Lisäainevalvonta

Elintarvikkeiden turvallisuus, PAH

Ruokamyrkytystä aiheuttavat patogeenit, Lihavalmisteiden Listeriaprojekti

Kasvisten hygienia, kasvisvarastot

Tietojärjestelmähanke

Jatketaan Kuti 1 ja Kuti2 hankkeiden osalta toimenpiteitä.

Jatketaan alkutuotannon kohteiden kirjaamista Digia-tietojärjestelmään.

11. Ympäristöterveydenhuollon muiden toimialojen valvontaohjelmat ja projektit

FSTKY:n kuluttajaturvallisuuslain, tupakkalain, kemikaalilain sekä terveydensuojelulain mukaisesta valvonnasta on laadittu valvontasuunnitelmat. Lisäksi on laadittu suunnitelma kuntayhtymän järjestämistä eläinlääkintäpalveluista sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta vuonna 2012. Tässä suunnitelmassa on huomioitu ja kuvattu osittain myös elintarvikelain mukaisia valvontakohteita ja tarkastuskäytäntöjä.

Tarvittaessa osallistutaan yhteisiin valvontaprojekteihin, mikäli se on tarkoituksenmukaista huomioiden alue ja sen toimijat.

Elintarviketurvallisuutta tarkastetaan yhteistarkastuksella kuluttajaturvallisuuslain ja terveydensuojelulain mukaisten tarkastusten kanssa valvontakohteissa esim. suurta yleisötilaisuutta valvottaessa.

12. Varautuminen yllättäen ilmenevien valvonta-asioiden hoitamiseksi

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymälle on laadittu ja hyväksytty 31.5.2004 § 85 ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelma, jota päivitetään vähintään vuosittain ja lisäksi tarvittaessa. Tähän liitetty viimeisin päivitys on tuoteturvallisuusvalvontaan liittyvä ohjeistus erityistilanteita varten.

Elintarvikelain mukaiset suunnitelmat on huomioitu ruokamyrkytystyöryhmälle laaditun ohjeistuksen yhteydessä. Lisäksi on myös muita toimintaohjeita laatu- ja tietojärjestelmässä.

Valmiussuunnitelmaa on päivitetty 14.4.2011 ja varsinainen laajempi tarkistaminen STM:n ohjeen 2010 mukaisesti toteutetaan kokonaisuutena vasta

2012 vuoden aikana. Eläinlääkintähuoltolain mukainen kunnan suunnitelma laadittiin syksyllä 2011 ja se hyväksyttiin 17.10.2011 osaksi ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa. Tämä tullaan huomioimaan myös erityistilannesuunnittelussa.

Tehtäväkohtaisia työnkuvia on tarkistettu ja resursointia ja varautumista on pyritty parantamaan. Täydennyskoulutusta suunnataan erityistehtäviin.

13. Terveysvaaratilanteiden tai ruokamyrkytysten aiheuttamat toimenpiteet

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelmassa ja ympäristöterveysohjelmassa on kuvattu toimintaohjeistus.

Laatujärjestelmässä on toimintaohje ruokamyrkytysepäilyjen selvittämisestä ja hoitamisesta sekä elintarvikevalitusten käsittelemisestä.

Epäilyilmoitus ja selvitys tehdään RYMY-järjestelmän kautta.

Ruokamyrkytystyöryhmä on toiminut vuodesta 1997 Lounais – Hämeen kansanterveystyön ky:ssä.

STM:n asetuksen 251/2007 mukainen ruokamyrkytysepidemian selvitystyöryhmä nimettiin yhtymähallituksen kokouksessa 20.12.2007. Työryhmä on jatkanut 1.1.2008 alkaen edellisen työryhmän työtä. Työryhmään nimettiin perusterveydenhuollon johtava lääkäri, terveydenhoitaja (vastuualueena tartuntataudit), terveysvalvonnan johtaja (elintarvikehygieenikko) ja terveystarkastaja (vastuualueena ruokamyrkytysten selvitys), alueen vesihuollosta vastaava henkilö ja kaupungineläinlääkäri.

Terveysvalvonnan johtaja on käynyt KTL:n ja Puolustusvoimien järjestämän koulutuksen ruokamyrkytysten selvittämisestä. Terveystarkastaja osallistui vastaavaan koulutukseen Mikkelissä keväällä 2007.

Vuosittain talousarvion puitteissa varaudutaan ruokamyrkytysten selvitykseen osana muuta valvontaa. Mikäli joudutaan teettämään poikkeuksellisen kalliita tutkimuksia, neuvotellaan asiasta erikseen ja tarvittaessa haetaan lisärahoitusta yhtymähallitukselta.

14. Voimavarojen riittävyyden arviointi ja voimavarojen käytön suunnittelu

Terveystarkastajia on viisi, kokopäiväinen hygieenikkoeläinlääkäri ja lisäksi on neljä praktikkoeläinlääkäriä, joista kaupungineläinlääkärille on määrätty elintarvikelain mukaisia tehtäviä. Virkaeläinlääkärit hoitavat riistanlihantarkastuksen, tarvittavat ante mortem - tarkastukset sekä eläintiloilla salmonellavalvontaohjelmiin kuuluvat näytteenotot ja muut viranomais-tarkastukset. Viranomais-tehtävät on jaettu siten, että jääviyttä ei synny. Tarkempi selvitys on kunnan eläinlääkintähuollon suunnitelmassa.

Vuosittaisen elintarvikevalvonnan toteutumisen yhteydessä arvioidaan voimavarojen riittävyys ja käytön suunnittelu. Arvioidaan vähintään: Voimavarat suunnitelmiin nähden, yleiseen valtakunnalliseen tasoon nähden, yleiseen elintarviketurvallisuuteen nähden.

Arvioidaan myös käytettyä resurssia ja toiminnan tasoa. Elintarvikevalvonnasta saatujen tulojen kertyminen ja tulojen kohdentuminen valvonnan parantamiseksi arvioidaan yhtenä osana kokonaisarviointia.

Yhtymähallitus käsittelee vuosittain valvontasuunnitelman toteutumisesta laaditun arviointiraportin, jonka liitteenä on ELTU- lomake.

Valvontakohteet / EVIRAN ohjeistuksen mukainen valvonnantarve

Valvontakohteiden lukumäärän ja EVIRAN ohjeistuksen mukaan suunnitelmallisten tarkastusten määrä on 790, joihin tarvitaan työaika 2617 h eli 348,9 htpv.

Alueella on suunniteltu tehtäväksi 538 elintarvikelain mukaista tarkastusta, joihin käytetään 1235 h eli 164,7 htpv. Laskelmissa ei ole huomioitu alkutuotannon kohteita.

Näytteenotto perustuu EVIRAN ohjeeseen 10502/1 sekä Komission asetuksen EY No 2073/2005 soveltamisohjeeseen 10501/1.

3.a. SUUNNITELMALLISET NÄYTTEET

Tuotantolaitokset (liha, maito, muna, kasvikset, yhdistelmävalmisteet) tuotantotilojen ja tuotteiden turvallisuuden varmistamiseksi
Patogeenien tutkimus (Salmonella, Listeria) tuotteista ja ympäristöstä

Liha-alan laitos

Ensisijaisesti vakuumituotteista ja viipaleista vkp :nä Listeria 5 näytettä.
Ympäristönäytteet 2x2 näytettä Listeria ja Salmonella

Tuontilihaa vastaanottavat laitokset lisäksi 5 näytettä / laitos

Maitoalan laitokset kaksi kertaa vuodessa 2 – 3 näytettä (tuote ja/tai hygienianäytteet) / laitos

Vähittäismyymälät, keskuskeittiöt ja ravintolat

Projektien mukaisia näytteitä

Omavalvonnan varmistamiseksi

Mikäli elintarviketoimija ei ole ottanut viimeisen vuoden aikana valvontasuunnitelman mukaisesti omavalvontanäytteitä, ottaa viranomaisen viranomaisnäytteenottona laadun – ja toiminnan varmistamiseksi näytteitä. Elintarviketoimija vastaa tällöin kaikista näytteenottoon liittyvistä kustannuksista matka-, lähetys- ja tutkimuskuluineen.

Omavalvonnan varmistamiseksi viranomaisen voi ottaa myös muista kohteista pistokoeluoonteisesti näytteitä. Näytteenotto kohdistuu esim. kohteisiin, joissa on todettu toistuvasti puutteita omavalvonnan toteuttamisessa tai huonojen omavalvontanäytteiden jälkeen ei ole toteutettu uusintanäytteenottoa.

Mikäli viranomaisnäytteet ovat määräystenvastaisia, kehoitetaan toimijaa korjaamaan toiminta ja varmistamaan riittävin omavalvontanäyttein asia. Lisäksi toteutetaan uusi viranomaisnäytteenotto pistokoeluoonteisesti toiminnan tai tuotteen laadun varmistamiseksi
Lisäksi valvontakohteessa tehostetaan valvontaa ja näytteenottoa sekä lisätään seuraavalle vuodelle valvontaa.

3.b. PROJEKTINÄYTTEET

Erityisruokavalioprojekti

- näytteistä tutkitaan vain gluteeni

Salaattien laatu ravintolassa, kohteena erityisesti pizzeriat

3.c. MUU NÄYTTEENOTTO

Kansallinen salmonellavalvontaohjelman mukaisesti eläinlääkäri ottavat tiloilla näytteet kanoista, sioista ja naudoista.

Vierasainevalvontaa varten otetaan näytteet EVIRAN laatiman ohjeistuksen mukaan maidosta, hunajasta ja eläimistä. Maidosta ja hunajasta tuotantotilalla näytteen ottaa terveystarkastaja.

B. TUPAKKALAIN MUKAINEN VALVONTASUUNNITELMA

TARKASTUSTEN MÄÄRITTELY JA TARKASTUSTIHEYS

1. Tupakan vähittäismyyntipaikat tarkastetaan pääsääntöisesti kerran kolmessa vuodessa joko kohteen muun tarkastuksen yhteydessä tai erillisenä projektina. Myyntipaikkojen valvonnassa painopisteenä ovat myyntilupaan liittyvät asiat sekä omavalvonnan toimivuuden valvonta erityisesti alaikäisiin kohdistuvan myynnin valvonnan sekä myyntikiellon noudattamisen valvonnan osalta. Tarkastus tehdään Tupakan myyntipaikan tarkastuslomakkeen (FSTKY TL XXII) mukaisesti. Myyntilupien valvonta laskutetaan vuosittainen hyväksytyin maksutaksan mukaisesti kaikkien voimassaolevien myyntilupien osalta huhtikuun aikana.
2. Vireille tulleen myyntilupahakemuksen tiedot ja omavalvontasuunnitelma tarkastetaan ennen hyväksymispäätöstä. Lomake TL XX tarkastus tupakan myyntilupahakemusta varten.
3. Päiväkotien lapsille ja oppilaitosten oppilaille tarkoitetut sisätilat sekä niiden ulkotilat tarkastetaan kerran kolmessa vuodessa kohteiden terveysuojelulain mukaisen tarkastuksen yhteydessä. Mikäli tarkastus toteutetaan yhdessä muun lainsäädännön tarkastuksen kanssa, erillistä tarkastuspöytäkirjaa ei tehdä tupakoinninvalvonnan osalta, vaan valvonta kirjataan tarkastuskohteesta laadittuun tarkastuspöytäkirjaan.
4. Ravintolat, joilla on erillinen tupakointitila (10 kpl) tarkastetaan kerran vuodessa erillisellä lomakkeella.

Lomake TL XXII Ravitsemisliikkeiden tarkastuslomake (tupakoinnin täyskielto tai erillinen tupakointitila).

Ravintoloita, joissa on tupakointikielto, valvotaan pääsääntöisesti muun valvontakäynnin yhteydessä kerran kolmessa vuodessa. Tarvittaessa esim. valituksen johdosta toteutetaan kohteeseen erillinen valvontakäynti.

Käytettävät tarkastuslomakkeet ovat suunnitelman liitteenä. Lomakkeissa on kuvattu tarkastuksen yksityiskohtainen sisältö. Tarkastuksia toteutetaan yleensä muiden tarkastuskäyntien yhteydessä, joten näiden käyntien osalle on määritetty tarkastusaikaa tupakkalain osalta 1-2 h.

Esimerkkejä eri tarkastuskohteiden valvonnan järjestämisestä:

Elintarvikekioski, jossa on vähäistä elintarvikkeiden myyntiä, voidaan tarkastaa elintarvikelain, tupakkalain sekä nikotiinikorvaushoitotuotteiden myyntiluvan osalta samalla valvontakäynnillä. Tällöin tupakkalain valvontaan käytetään 1-2 h, lääkelain valvontaan 1h ja elintarvikelain valvontaan 1-2 h. Tarkastuskertomukset kirjoitetaan eri lainsäädäntöjen osalta erikseen. Kohdetta laskutetaan valvonnan lisäksi maksutaksan mukaisesti käyntimaksulla (aika ja matka).

Vähittäismyyntipaikka, jossa on sekä tupakan että nikotiinikorvaushoitotuotteiden myyntiluvat tarkastetaan pääsääntöisesti samalla tarkastuskäynnillä.

Jos valvontakohteelle joudutaan antamaan määräys lainsäädännön noudattamiseksi, on määräyksen noudattamisen valvomiseksi tehtävä tarkastuskäynti kohteelle maksullinen valvontakäynti. Tällöin laskutetaan kohdetta toteutuneen tarkastusajan sekä matkan perusteella.

Ravintolatupakoinnin valvontaa suoritetaan lisäksi osallistumalla tupakkalain valtakunnalliseen valvontaprojektiin, joka on osa säännöllistä valvontaa.

Tarkastuskertomus ja lasku valvontakäynnistä lähetetään tarkastuskohteeseen. Tiedot kirjataan Digia - ohjelmaan valvontakohteen tietoihin, josta ne on kerättävissä vuosiyhteenvetoraporttia varten

PAINOPISTEET v. 2012

Tupakkatuotteiden esilläpitokiellon valvonta vähittäismyymälöissä. Kielto tulee voimaan 1.1.2012.

Nuorten ja alle 18 -vuotiaiden ympäristön savuttomuus, alaikäisten tupakan saatavuuden estäminen, myynnin ja tupakointikieltojen valvonta.

Pääasiassa alle 18 – vuotiaalle oppilaille tarkoitettujen oppilaitosten, harrastus- ja kerhotoiltojen ja muiden alle 18-vuotiaiden suosimien paikkojen läheisyydessä sijaitsevat tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntipaikat.

Ravitsemisliike, joissa on erillinen tupakointitila

Lisäksi osallistutaan Valviran tai aluehallintoviraston järjestämiin valvontaprojekteihin, mikäli ne ovat täydentävät tarkoituksenmukaisella tavalla alueella toteutettavaa muuta valvontaa.

Osallistutaan tarvittaessa eri toimijoiden yhteistyöpalaveriin, joissa haetaan toimintamalleja kohteisiin, joissa on käytännössä todettu ongelmia (Esim. oppilaitosten alueelta yleisille alueille siirtyneet tupakoitsijat).

Resursseja varataan myös valitustapauksiin. Suunnitelmallinen tarkastus voidaan toteuttaa myös kohteeseen, josta on valitettu, mikäli valitusasia voidaan riittävästi tarkastaa suunnitelmallisen tarkastuksen yhteydessä.

NÄYTTEENOTTO

Tupakkalain mukaiset tarkastukset ovat aistinvaraisia, suunnitelmallisesti ei toteuteta näytteenottoa.

Mikäli varsinaista näytteenottoa tarvitaan, se toteutetaan käyttäen aktiivikeräintä. Tutkimus tehdään Tampereen aluetyöterveyslaitoksella.

VALVONTAMAKSUT

- Tupakointikieltojen ja -rajoitusten valvonta valvontakohteissa laskutetaan toteutuneen valvonnan mukaisesti valvontasuunnitelmassa esitettyjen kohdemäärien mukaisesti.
- Myyntiluvat ja niiden valvonta on määritetty maksutaksassa. Valvonnasta laskutetaan myyntilupien mukaisesti kerran vuodessa.

Tarvittaessa:

- näytteenotto (savututkimus, ilmanvaihto)
- Määräysten valvonta (jälkivalvonta), kun määräys perustuu säännösten noudattamatta jättämiseen

Mikäli tarkastusta ei voida suorittaa toiminnan luonteesta johtuen normaalina työaikana, voidaan tarkastuskäyntiin lisätä poikkeavasta työajasta aiheutuvat kustannukset. Tarkastusajankohta on tällöin perusteltava tarkastuskertomuksessa.

VALVONNAN RESURSSIT

Tupakkalain valvontaan on varattu resursseja suunnitelman mukaisia tarkastuksia varten. Tarkastuskäynnillä, jossa tehdään useampien lainsäädäntöjen mukaiset tarkastukset, pyritään varmistamaan resurssien mahdollisimman tehokas käyttö.

Tupakkalain valvontaan on varattu työaika myös esim. erilaisten valitusasioiden käsittelyyn. Uusien myyntilupien käsittely sekä vanhojen myyntilupien muutokset työllistävät lisäksi. Myyntilupien käsittelyyn käytettyä aikaa ja lukumäärää seurataan vuosittain, jotta voidaan arvioida tarkemmin tehtäviin tarvittavaa kokonaisaika. Vuonna 2011 näitä muutosilmoituksia sekä uusia lupapäätöksiä on tehty noin 25 kpl. Lainsäädännön ja valvontasuunnitelmien muutokset ja valvontasuunnitelmien toteutumien arvioinnit sekä koulutus lisäävät tupakkalainmukaisiin tehtäviin tarvittavaa työaika.

Valvonnantarve

Laskennallinen tarve valvontakohteissa (ei sisällä myyntilupien valvontaa) on 41 tarkastusta, joihin tarvitaan työaika 143 h eli 19 htpv. Suunniteltu valvonta vuodelle 2012 näihin kohteisiin on 41 tarkastusta, joihin käytetään suunnitelman mukaan 61 h eli 8,1 htpv.

SUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA RAPORTOINTI

Valvontasuunnitelman toteutumista seurataan Tupakkalain valvontasuunnitelman toteutuman raportointi ja arviointi – lomakkeen (VALVIRA) avulla. Suunnitelman toteutumisessa arvioidaan: 1. tarkastusten määrä valvontakohdetyypeittäin 2. tarkastusten kattavuus 3. näytteiden määrä valvontakohdetyypeittäin ja 4. valvonnasta saatujen tulojen kohdentuminen.

Selvitys Valvontasuunnitelman toteutumasta käsitellään yhtymähallituksen kokouksessa ja päätös lähetetään aluehallintovirastolle maaliskuun 2013 loppuun mennessä.

Lisäksi laaditaan projekteina toteutetuista valvontakäynneistä yhteenvetoreportti.

C. KEMIKAALILAIN MUKAINEN VALVONTASUUNNITELMA

Kunnan kemikaaliviranomainen valvoo kemikaalilain 7 §:n perusteella kemikaalilain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista, kun kyse on kemikaalien markkinoille saattamisesta ja vähittäismyynnistä.

Kunnan kemikaaliviranomaisen tehtävänä on Euroopan kemikaaliviraston valvontaforumissa päätettyjen valvontahankkeiden lisäksi osallistua muiden valtakunnallisten valvontahankkeiden toteuttamiseen sekä valvoa erityisesti, että

- 1. markkinoille saatettavat kemikaalit on luokiteltu ja pakattu sekä niiden päällykset on merkitty CLP-asetuksen tai kemikaalilain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti.*
- 2. toiminnanharjoittajat ovat toimittaneet kemikaalilain 48 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot kemikaalituoterekisteriin*
- 3. REACH-asetuksen 31-33 artiklassa tarkoitettuja tiedottamisvelvoitteita noudatetaan.*
- 4. REACH-asetuksen 67 artiklan mukaisia rajoituksia noudatetaan sekä*
- 5. vaarallisen kemikaalin vähittäismyyntiä koskevia kemikaalilain ja sen nojalla annettuja säännöksiä noudatetaan.*

Kemikaalilain valvontasuunnitelman tarkoitus on ehkäistä alueella terveyshaittoja, palo- ja räjähdysvaaroja sekä ympäristöhaittoja.

Valvontasuunnitelman laatimiseen, valvontakohdetietojen päivittämiseen sekä valvonnasta saatujen tietojen käsittelyyn käytetään vuosittain 4-5 henkilötyöpäivää. Lisäksi suunnitelmien päivittämistä ja lainsäädännön muutoksen takia on osallistuttu valtakunnallisiin koulutustilaisuuksiin.

KEMIKAALILAIN MUKAISET VALVONTAKOhteet JA VALVONTATARVE

1. Kemikaalitoimittaja

Kemikaalien valmistajat, maahantuojat, jatkokäyttäjät ja jakelijat

Tarkastusaika:
1-2 työpäivää/ 5 kemikaalia

- a. teollisuuskemikaalin toimittaja (1 x / 5 vuotta)
- b. kuluttajakemikaalin toimittaja (1 x / vuosi)

2. Vähittäismyynti

4 tuntia/ 5 kemikaalia

- a. erikoistumaton vähittäismyymälä tai kylmäasema (1 x / 5 vuotta tai harvemmin)
- b. erikoismyymälä ja itsepalvelutavaratalo (1 x / 3 vuotta - 1 x / vuosi)

Valvonnantarve

Valvontatiheys on 10 % kuntayhtymän valvontakohteista (59 kpl) eli 5-6 kohdetta vuodessa tai 1 myyntipaikka / 10 000 asukasta eli 4 valvontakohtetta vuodessa.

Kemikaalivalvonnan yleinen painopiste: Valvonta keskitetään ensisijaisesti paikkakunnalla toimiviin kemikaalitoimittajiin.

Vuonna 2012 on suunniteltu kuntayhtymän alueella tarkastettavaksi kolme erikoistumatonta ja kolme erikoismyymälää tai itsepalvelutavarataloa.

VALVONTA

Valvontasuunnitelman mukaan vuonna 2012 tarkastetaan yksi kuntayhtymän alueella oleva itsepalvelutavaratalo ja kaksi erikoismyymälää sekä kolme erikoistumatonta vähittäismyymälää. Tarkastus tehdään vähittäismyyntiin laaditun tarkastuslomakkeen avulla (Tukes, Lomake 2 Vähittäismyynti tarkastuslomake). Lomakkeessa on kuvattu tarkastuksen sisältö. Kaikissa kohteissa tarkastetaan viisi kemikaalia. Tarkastuksesta sovitaan etukäteen myymälän edustajan kanssa.

Vähittäismyymälän tarkastuksessa tarkastetaan seuraavat asiat:

- kemikaalit on luokiteltu, merkitty ja pakattu oikein
- käyttöturvallisuustiedote on laadittu vaarallisesta ja vaaraa aiheuttavista kemikaaleista
- kemikaalitiedot vaarallisesta ja vaaraa aiheuttavista kemikaaleista on toimitettu KETU-rekisteriin
- erittäin myrkyllisten (T+) ja myrkyllisten (T) kemikaalien säilytys ja luovuttaminen on asiallista
- säilytys lukitussa tilassa tai muutoin siten etteivät asiaankuulumattomat saa niitä haltuunsa
- jakelulaitteistot (polttonesteiden tai muiden kemikaalien vähittäismyynti automaateista) on merkitty oikein
- esim. biosidiset torjunta-aineet, suojauskemikaalit ja antifouling-valmisteet löytyvät rekisteristä ja luetteloista
- kemikaaleja koskevia rajoituksia noudatetaan

Tarkastuksesta laaditaan tarkastuskertomus, mihin kirjataan tarkastuksella havaitut puutteet sekä kemikaalien säilytyksen, jakelulaitteistojen merkintöjen että tarkastuksella tarkastetuissa kemikaaleissa havaittujen puutteiden osalta. Mikäli tarkastuksella havaitaan puutteita, tarkastuskertomus toimitetaan tiedoksi Tukesiin. Liitteeksi laitetaan ko. tarkastuslomake. Vähittäismyymälässä todetut puutteet lisäävät vähittäismyymälän riskiä ja tarkastustiheyttä.

Vähittäismyynnistä laadittavan tarkastuskertomuksen sisältö:

- vähittäismyymälän nimi, osoite ja puhelinnumero sekä päätoimiala
- tarkastuksen aika, paikka ja läsnäolijat
- mihin velvoitteisiin tarkastus on kohdistunut

Vähittäismyyntiasetuksen velvoitteet

- erittäin myrkyllisten ja myrkyllisten kemikaalien säilytys
- erittäin myrkyllisen, myrkyllisen, huumaavan tai terveydelle vaarallisen kemikaalin luovuttaminen
- pakkaamattoman kemikaalin luovuttaminen (esim. jakelulaitteiston merkinnät)

REACH – asetuksen velvoitteet

- tiedottamisvelvoite (KTT)
- rajoitusten noudattaminen

Kemikaalien luokitus, merkinnät ja pakkaaminen

- CLP- asetuksen mukaiset merkinnät tai
- väistävän lainsäädännön mukaiset merkinnät
 - kunkin tarkastetun kemikaalin osalta lisäksi
 - kemikaalin kaupp nimi, päällyysmerkinnät (CLP:n vai väistävän järjestelmän mukaiset), tiedot päällyksen turvasulkimesta ja näkövammaisille tarkoitettua vaaratunnuksesta.
 - kemikaalilain markkinoille saattamisesta vastaavan toiminnanharjoittajan nimi, osoite ja puhelinnumero. Jos etiketissä ei ole suomalaisen kemikaalitoimittajan yhteystietoja, ne selvitetään myymälässä.
 - onko kemikaali KETU- tai muissa keskusviranomaisten ylläpitämissä rekistereissä tai luetteloissa.
 - havaitut puutteet.
 - toimenpiteet tarkastuksen johdosta sekä määräaika, mihin mennessä tarkastuksessa havaitut puutteet tulisi korjata (mahdollinen hallintolain mukainen kuuleminen, tarvittaessa yhtymähallituksen käsittely)
 - lisätietoja antavan tarkastajan nimi ja yhteystiedot

Riskinarviointi ja perusteet valvonnalle:

Kemikaalien valmistajia ja maahantuojia ei alueellamme ole, joten valvonta kohdistetaan vähittäismyyntiin. Vähittäismyyntipaikoista valvontakohteiksi valitaan neljä myymälää.

Tarkastettujen kohteiden osalta määritellään yksityiskohtainen riskiluokitus, joka perustuu valvontakäynnillä todettuihin ja tarkastuskertomuksessa kirjattuihin asioihin. Erityisesti huomioidaan: 1. omavalvonnan tai muun omaehtoisen valvonnan taso 2. henkilökunnan asiantuntemus 3. aiempi valvonta ja 4. tilat, olosuhteet, varustuksen kunto sekä myytävien kemikaalien määrä ja laatu.

Tärkein vähittäismyymälän riskinarviointiin ja tarkastustiheyteen vaikuttava asia on se, onko myymälässä myynnissä myrkyllisiä tai erittäin myrkyllisiä kemikaaleja.

Kuntayhtymän alueella olevien valvontakohteiden lukumäärä on mainittu liitteenä olevassa taulukossa.

Mikäli käy ilmi, että alueella on valmistaja tai maahantuoja, suoritetaan tarkastus ensisijaisesti tällaisessa kohteessa. Tarkastuksessa käytetään Tukesin lomaketta 1 Kemikaalitoimittajan tarkastuslomake ja Valtakunnallisen kemikaalilain valvontaohjelmaa vuosille 2011 – 2014, päivitys vuodelle 2012.

KOHDETYYPIN TARKASTUKSEEN KESKIMÄÄRÄISESTI KÄYTETTÄVÄ AIKA

Vähittäismyyntipaikkojen valvontaan käytetään keskimäärin neljä tuntia. Tällöin valvontakohteessa tarkastetaan viisi kemikaalia. Tarkastuksesta kirjoitetaan aina tarkastuskertomus (Lomake 2).

Tarvittaessa tehdään valvontakohteeseen myös annettujen määräysten valvomiseksi jälkivalvontakäynti. Kun määräys perustuu säännösten noudattamatta jättämiseen, tästä jälkivalvonnasta peritään maksu, joka on taksan mukaisesti käynnistä aiheutuvien kustannusten mukainen maksu (omakustannushinta) käytetyn työajan ja matkan osalta.

Tarkastuskertomus ja lasku valvontakäynnistä lähetetään tarkastuskohteeseen ja kirjataan Digia- tietojärjestelmään valvontakohteen tietoihin, josta ne on kerättävissä vuosiyhteenvetoraporttia varten.

Kemikaalivalvontatehtäviä kuntayhtymän alueella voi hoitaa kaksi terveystarkastajaa, jotka ovat perehtyneet muita paremmin näiden kohteiden valvontaan. Lisäasiantuntemusta on saatu kemikaalilain valvontatehtäviin, kun vuonna 2011 palkattiin terveystarkastajaksi henkilö, joka on kouluttautunut erityisesti kemikaalialaan.

SUUNNITELMAN TOTEUTUMA JA SEN ARVIOINTI

Raportti vuoden 2012 valvontasuunnitelman toteutumisesta käsitellään yhtiömääräyksessä ja tiedot lähetetään aluehallintovirastolle maaliskuun 2013 loppuun mennessä. Arvioinnissa huomioidaan: tarkastusten kattavuus, tarkastusten määrä kohdetyypeittäin sekä valvonnasta saatujen tulojen kohdentuminen. Lisäksi tullaan arvioimaan voimavarojen riittävyttä suhteessa tarpeeseen ja suunniteltuun toimintaan sekä voimavarojen käyttö ennalta suunniteltuun valvontaan ja muihin tehtäviin.

Vuoden 2012 kemikaalilain valvontasuunnitelman toteutumisesta täytetään Lomake 4a Kemikaalilain valvontasuunnitelman toteutuminen (Tukes) . Yhteenveto kemikaalitoimittajien tarkastuksista (Lomake 3a) sekä yhteenvetolomake vähittäismyynnin tarkastuksista (Lomake 3b). Valvontatiedot raportoidaan kemikaalivalvontatietojen raportointijärjestelmän (Tarkastaja KETU) kautta.

D. TERVEYDENSUOJELULAIN MUKAINEN VALVONTASUUNNITELMA

VALVONTAKOhteet, LUKUMÄÄRÄ JA VALVONTATIHEYS

Valvontakohteiden kohdetyyppikohtainen valvontatiheys ja lukumäärä on kuvattu yhteenvetotaulukossa.

Valviran terveydensuojelun valvontaohjeistossa olevia tarkastus- ja riskinarviointilomakkeita käytetään kohdekohtaiseen tarkastukseen ja riskinarviointiin kaikissa terveydensuojelulain mukaisissa valvontakohteissa.

Kohdekohtaisesti tarkastusten sisältö on Valtakunnallisen valvontaohjelman 2011-2014 Liitteen 2 (Valvontakohdetyypin tarkastusten yleinen sisältö) mukainen (Käytettävät lomakkeet liitteenä) ja tiheys on liitteen 1 mukainen ellei riskinarvioinnilla ole saatu tulokseksi muuta valvontatiheyttä. Tiheyttä voidaan vähentää enintään puoleen, paitsi niiden kohteiden osalta, joissa tiheys on vähemmän kuin 0,5 tarkastus joka toinen vuosi.

Riskinarviointiin ja tarkastustiheyteen vaikuttavia asioita ovat: 1. omavalvonnan tai muun omaehtoisen valvonnan taso 2. henkilökunnan asiantuntemus 3. aiempi valvonta sekä 4. tilat ja olosuhteet sekä varustuksen kunto.

Merkittäviä tekijöitä riskinarvioinnin kannalta ovat:

- Altistuvien ihmisten määrä ja (erityis)ryhmä (lapset, nuoret, vanhukset, liikuntarajoitteiset, sairaat)
- Altistavien tekijöiden määrittely (taudinaiheuttajat, myrkyllisyys)
- Altistuksen kesto ja/tai toistuvuus (vakituinen tai tilapäinen oleskelu)

- Esim. ajallinen altistus aika: 1 tunti-24 tuntia, kerran kuussa, viisi kertaa päivässä
- Erityiskohde, johon ei ole olemassa valvonnan ohjetta tai käytäntöä
- Aikaisemman valvonnan tulokset, onko korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytty
- Onko toiminta ilmoitus- tai hyväksymispäätöksen mukaista
- Toiminnanharjoittajan asenne ja asiantuntemus, käytettävissä olevat resurssit
- Tiedottaminen ja varautuminen erityistilanteisiin
- Muut mahdolliset terveystahaitta aiheuttavat tekijät

Päiväkotien ja koulujen terveydellisten olojen valvontaa suoritetaan kohteessa toteutettavana yhteisenä tarkastuskäyntinä, jolla tarkastetaan myös muun lainsäädännön vaatimustenmukaisuutta esim. tupakkalain toteutumista. Koulu- ja päiväkotitarkastus toteutetaan yleensä yhteisenä tarkastuskäyntinä, johon osallistuvat oppilaitoksen edustajat, kiinteistön omistajan edustaja, työterveyshuolto, kouluterveydenhuolto, työsuojeluorganisaation edustaja ja oppilaiden edustaja. Tarkastuskäytäntö tarkistettiin vuoden 2011 alusta vastaamaan valtioneuvoston asetuksen (380/2009) vaatimuksia. Tarkastuksissa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain. Forssan kaupungin kohteiden osalta seuranta toteutetaan Forssan kaupungin sisäilmatyöryhmässä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Työaika kuluu näiden osalta 1 työpäivä. Muiden kuntien osalta seuranta toteutetaan erikseen. Lisäksi FSTKY:llä on omia kohteita varten sisäilmatyöryhmä, johon työaika käytetään vuosittain kaksi työpäivää.

Valviran ohjeistuksen myötä tarkistetaan terveydensuojelulain 13 §:n mukaisien kohteiden (julkiset huvi-, kokoontumis- ja majoitushuoneistot) ilmoituskäytäntöjä ja tehdään tarvittavia muutoksia valvontakohdetietoihin Digia-tietojärjestelmässä. Ilmoituksia käsitellään vuosittain noin 50 kpl.

Yleisten uimarantojen valvontaa toteutetaan yhteisenä terveydensuojelulain sekä tuoteturvallisuuslainsäädännön mukaisena tarkastuksena. Uimavesiprofiilit on laadittu yhteistyössä uimarannan ylläpitäjän kanssa ja ensimmäinen uimavesiluokitus on toteutettu. Uimavesinäytteiden tulokset julkaistaan FSTKY:n kotisivuilla heti tulosten valmistuttua ja uimakauden jälkeen yhteenvetotaulukko ja luokitustiedot päivitetään. Menettelytavoista on sovittu yhteistyöpalaverissa syksyllä 2011 uimarantojen ylläpitäjien kanssa.

Talousveden laadun turvaaminen erityistilanteissa huomioidaan vesilaitosten tarkastuksissa. Terveydensuojeluviranomaisen käytännön ohjeita päivitetään ja tarkistetaan.

Vuoden 2012 aikana pyritään käynnistämään puuttuvat erityistilannesuunnitelmat. Ympäristöterveydenhuollon oman erityistilannesuunnitelman painopistealueina huomioidaan uimarannat ja talousvedet.

Suunnitelman mukaisten tarkastukset:

- Vanhojen kohteiden tarkastus
- Uusien kohteiden tarkastus päätöksentekoa varten.
- Tarkastuskäynnit valitusten johdosta

Uudet kohteet tai ne vanhat kohteet, joista ei ole aiemmin tehty ilmoitusta, tekevät terveydensuojelulain mukaisen ilmoituksen. Kohde ja ilmoitus tarkastetaan ja ilmoituksesta tehdään päätös, jonka jälkeen kohde merkitään valvontakohderekisteriin ja sitä valvotaan osana suunnitelmallista valvontaa.

Mikäli kohteelle on annettu määräys (ellei annettua kehotusta ole määrääjässä noudatettu) ja määräaika korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi, tehdään kohteessa jälkitarkastus, josta laskutetaan tarkastusaika ja matka todellisten kustannusten mukaan.

Valituksen perusteella toteutetaan tarkastuskäynti. Näille tarkastuksille ja prosesseille on laadittu erilliset toimintaohjeet. Asunnontarkastukset ja niihin liittyvät asiat käsitellään yleisesti tämän prosessin kautta.

Kaikista tarkastuksista laaditaan aina tarkastuskertomus (tarkastuskertomukset yleensä erikseen lainsäädännön mukaisesti) ja lasku lähetetään kohteeseen. Tiedot valvonnasta kirjataan Digia- tietojärjestelmän valvontakohdetietoihin, josta ne kerätään vuosiraporttia varten.

Viranomaisnäytteenotosta aiheutuvat kustannukset laskutetaan siitä aiheutuvien kulujen mukaan (työaika, tutkimuskulut yms.) perustuen omakustannushintaan.

Terveysuojelulain valvontatehtävää hoidetaan lisäksi osallistumalla seuraaviin yhteiskatselmuksiin ja työryhmiin: ”nurkkasyynit”, rakennuskatselmuksset, sisäilmatyöryhmät.

Sisäilmatyöryhmä voidaan perustaa erikseen myös tietyille kohteelle, mikäli on syytä selvittää kohteen asioita laajemmin esim. eri käyttäjäryhmien oireilua.

Nurkkasyynit toimivat jälkivalvonta- ja neuvontatilaisuuksina, joissa on useamman viranomaisen edustaja yhteisellä tarkastuksella.

Rakennuskatselmuksissa toteutetaan ennaltaehkäisevää työtä ja annetaan tarvittaessa neuvoja ja ohjeistusta. Tarvittaessa annetaan ohjeet toimivaltaisesta viranomaisesta ja erityislainsäädännöstä. Työaika käytetään vuosittain Forssassa, Jokioisilla ja Tammelassa 11 päivää/ kunta ja Ypäjällä 5 päivää / kunta, yhteensä 38 päivää vuodessa.

TERVEYDENSUOJELULAIN MUKAISET VALVONNAN PAINOPISTEALUEET VUONNA 2012:

- Talousvesi: Vesilaitokset (asetuksen 461/2000) mukaiset laitokset, erityistilannesuunnitelmat ja valvontatutkimusohjelmien päivitys
- Uimavesi; uimavesiluokitus ja yleisölle tiedottaminen
- Päiväkodit
- Koulut, oppilaitokset, leirikeskukset
- Vanhainkodit, palvelutalot ja vastaavat muut asumispalvelut

NÄYTTEENOTTO, TUTKIMUSLABORATORIO

Liitteenä kooste suunnitelmallisista viranomaisnäytteistä vuonna 2012 KVVY/ HML, Tampere, MTT, EVIRA, Novalab ym. akkreditoidut laboratoriot. Laboratoriopalveluiden hankinnasta tehdään päätös tarjouskilpailun perusteella.

Talousvesinäytteiden ottaminen perustuu STM:n asetuksiin 461/2000 ja 401/2001. Vesilaitosten kanssa on laadittu valvontasuunnitelmat, joissa näytteenotto on kuvattu laitoskohtaisesti.

Uimavesinäytteiden osalta näytteenotto perustuu STM:n asetuksiin 354/2008 ja 177/2008. EU –uimarannoilta otetaan uimakaudella 4 uimavesinäytettä laaditun seurantakalenterin mukaisesti. Myös Linikkalan lammin lastenaltaasta otetaan 4 näytettä ja muilta uimarannoilta 3 näytettä. Näytteenottokäynnin yhteydessä tehdään aistinvarainen tarkastus, josta laaditaan tarkastuskertomus. Tarkastuspöytäkirja toimitetaan uimarannan omistajalle. Tulokset julkaistaan FSTKY:n kotisivuilla yhdessä uimarantojen vesinäytteiden tutkimustulosten kanssa.

Uima-allasvesien laadun turvaamiseksi on laadittu kohdekohtaiset valvontasuunnitelmat, joissa näytteenotto on kuvattu.

Tarkastuskohteissa voidaan ottaa myös erilaisia sisäilmanäytteitä tai pinta-
puhtausnäytteitä. Melumittauksia tehdään esim. meluvalitusten yhteydessä ja
niiden kohteiden tarkastuksessa, joille on annettu määräys tietyn melutason
noudattamisesta.

Valvonnan tarve

Terveystarkastuslain mukaisesti kohteisiin on suunniteltu tehtäväksi 100
tarkastusta vuoden 2012 aikana. Näihin tarkastuksiin on suunniteltu käy-
tettävän työaika 295 h eli 39,3 htpv. Näiden lisäksi tehdään säännöllisiä
valvontakäyntejä yleisille uimarannoille 56 kpl, joiden yhteydessä otetaan
myös uimavesinäytteet. Vuosittain tehdään valvontakäyntejä, joilla ote-
taan myös talousvesinäytteitä sekä uima-allasvesinäytteitä valvonta-
suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi vuosittain työaika käytetään noin 50
lausunnon antamiseen, joita varten tehdään myös erilaisia tarkastuskäyn-
tejä. Erityyppisiä asunnontarkastuksia tehdään vuosittain noin 60.
Kohteiden lukumäärän ja Valviran ohjeistuksen mukaan valvontakäyntejä
pitäisi tehdä 102 kpl ja valvontaan tulisi käyttää työaika keskimäärin 462
h eli 61,6 htpv.

HENKILÖRESURSSIT

Terveystarkastuslain mukaisia valvontakohteita on jaettu kohdetyypin mu-
kaan eri tarkastajille, jotka ovat perehtyneitä näiden kohdetyyppien valvon-
taan. Jatkokoulutusta pyritään hankkimaan lisää siten, että jokaista tehtävää
varten olisi vähintään kaksi tarkastajaa, joilla on käytännön kokemusta ko-
hde-tyypin valvonnasta. Terveystarkastajilla on vuosien ajan ollut tehtävä-
kohtaisesti määritettynä erityiset vastualueet. Esim. talousvesien, uimavesi-
en, sisäilma -asioiden yms. osalta on hankittu tietoa ja erityisosaamista.
Vuosittain pyritään kouluttamaan henkilökuntaa erityisesti omien valvontateh-
tävien osalta. Myös yleistä lainsäädännön ja ohjeistuksien koulutusta tarvitaan
vuosittain.

VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Yhtymähallitus käsittelee valvonnan toteutumisesta terveystarkastuslain mu-
kaisten kohteiden osalta laaditun selvityksen. Tässä arvioidaan tarkastusten
kattavuus, tarkastusten ja näytteiden määrä valvontakohtetyypeittäin ja val-
vonnasta saadut tulot. Lisäksi arvioidaan erityisesti omien painopistealueiden
toteutuminen ja tulokset ja toteutuma vesinäytteiden osalta.

Raportti valvontasuunnitelman toteutumisesta (Liite 3) lähetetään aluehallin-
tovirastolle maaliskuun 2013 loppuun mennessä. EU – vesilaitosten toteutu-
ma 31.3.2013 mennessä ja EU – uimarantojen näyte- ja laatu-tiedot lähete-
tään yhteenvetoraportteina aluehallintovirastolle 30.9.2012 mennessä. Lisäksi
on vuosittain lähetetty pyynnöstä myös talousvesilaitosten näytetulokset.

E. KULUTTAJATURVALLISUUSVALVONNAN VALVONTASUUNNITELMA

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kuluttajaturvallisuusasioissa val-
vontaa ohjaava keskusviranomaisena.

Kuluttajaturvallisuuslaki 920/2011 tulee voimaan 1.1.2012. Lain tuomat kes-
keiset muutokset:

- § 6 ilmoitusvelvollisuus aloittaessa palvelua, johon liittyy merkittäviä riskejä
- ilmoitus on tehtävä myös ennen kuin ilmoitettua toimintaa olennaisesti muu-
tetaan tai palvelun tarjoaja vaihtuu.

Valtioneuvoston asetus 1110/2011 eräitä kuluttajapalveluja koskevasta turval-
lisuusasiakirjasta.

- palveluntarjoajat, joilla on ilmoitusvelvollisuus on myös velvollisuus laatia toiminnastaan turvallisuusasiakirja.

Vuonna 2012 työaikaä käytetään uusien kohteiden osalta ilmoitusten käsittelyyn ja valvontakohdetietojen kirjaamiseen Digia - kohdetietojärjestelmään. Vanhojen valvontakohteiden tiedot tarkistetaan ja toimijoita neuvotaan tarvittavista toimenpiteistä.

1. TARKASTUSTEN SISÄLLÖN MÄÄRITTELY

Kunnan tehtävänä on ensisijaisesti kuluttajapalveluiden turvallisuuden valvonta, joten suunnitelman mukaiset tarkastukset kohdistetaan ensisijaisesti tähän ryhmään. Tarvittaessa voidaan tehdä alueella myös kulutustavaroiden turvallisuuden valvontaa esimerkiksi kosmetiikan, lelujen ja kynttilätuotteiden osalta. Tarkastuskäynneillä toteutetaan alueella sijaitsevien kuluttajapalvelukohteiden valvontaa, joka pohjautuu Tukesin antamaan ohjeistukseen tuoteturvallisuusvalvonnan painopistealueiden valvonnasta kunnissa. Painopistealueina tarkastetaan mm. leikkikenttiä, kuntosaleja, ohjelmapalveluita ja ratsastuspalveluita, uimarantoja ja uimahalleja.

Tarkastukset sovitaan ennalta. Kuluttajapalveluiden turvallisuutta tarkastettaessa tarkastukseen kuuluu mm: tarkastuksen ajankohdan sopiminen, toiminnanharjoittajan turvallisuusasiakirjaan / -suunnitelmiin tutustuminen ennakolta, kohteen tarkastaminen, sisältäen mm. palvelun suorittamiseen käytettävien varusteiden ja tilojen turvallisuuden tarkastamisen, keskustelua toiminnanharjoittajan ja mahdollisuuksien mukaan myös henkilöstön kanssa sekä tarvittaessa palvelun suorittamisen seuraamista todellisilla suorituspaikoilla.

Mikäli tarkastuksessa havaitaan erityisen merkittäviä turvallisuuspuutteita voidaan käyttää kuluttajaturvallisuuslain 34-38 §:n mukaisia hallinnollisia pakkokeinoja. Toimijalle voidaan antaa määräys tai kielto. Päätösvalta on delegoitu terveysturvallisuuden johtajalle.

Muiden merkittävien turvallisuuspuutteiden osalta tarkastuskertomukseen eritellään puutteet ja niiden korjaamisen määräaika. Aina, kun tarkastuksessa on havaittu merkittäviä puutteita suoritetaan jälkitarkastus, joka voi olla ennakolta sovittu tai ennalta ilmoittamaton, esim. uimahallin uinnivalvonnan tosiasiallisen toteutuksen toteamiseksi. Jälkitarkastus voi olla myös esim. turvallisuusasiakirjan pyytäminen nähtäväksi, jos siinä on aiemmin ollut puutteita. Mikäli puutteita ei ole korjattu määräaikaan mennessä lähetetään toiminnanharjoittajalle selityspyyntö.

Tarvittaessa tehdään ennalta ilmoittamaton tarkastus, esim. kuluttajan tekemässä ilmoituksessa mainitun turvallisuuspuutteen toteamiseksi sellaisissa olosuhteissa, ettei toiminnanharjoittaja voi ennakolta varautua viranomaisen tarkastukseen.

Tehdyistä tarkastuksista laaditaan tarkastuskertomus eli tarkastuspöytäkirja (hallintolaki 39 §). Tarkastuspöytäkirja laaditaan, vaikka turvallisuusasiat kohteessa olisivatkin olleet kunnossa. Tarkastuspöytäkirja annetaan tarkastuksen kohteelle ja mahdollisille muille asianosaisille.

Valvontaprosessia ja laatujärjestelmää kehitetään valvonnan laadun ja toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi.

Kuvaus tarkastuksista ja tarkastusmaksuista

Valvontakohteisiin voidaan tehdä seuraavanlaisia tarkastuksia:

1. Suunnitelmalliset tarkastukset, joista sovitaan ennakolta toiminnanharjoittajan kanssa, ja joihin sisältyy kuluttajapalvelun tai kulutustavaran turvallisuuden tarkastus, turvallisuusasiakirjoihin tai – suunnitelmiin tutustuminen ennakolta sekä keskustelua toiminnanharjoittajan tai henkilöstön kanssa.

2. Jälkivalvontaan liittyvät tarkastukset, jotka suoritetaan suunnitelmallisessa tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamisen varmistamiseksi joko ennalta ilmoittaen tai ilmoittamatta. Jälkitarkastukseen voi liittyä myös turvallisuusasiakirjan pyytäminen nähtäväksi.
3. Ennalta ilmoittamattomat tarkastukset, esim. kuluttajan ilmoituksessa mainitun turvallisuuspuutteen toteamiseksi tai valituksen johdosta tehdyt tarkastukset.

Tarkastuksista peritään maksu seuraavasti:

Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuskäynneistä peritään kuntayhtymän taksan mukainen valvontamaksu, joka on määritetty kohdetyyppikohtaisesti. Myös suunnitelmassa olevista projekteihin liittyvistä tarkastuksista peritään valvontamaksu. Valvontakäynnistä, jolla tarkastetaan annetun määräyksen noudattamista, peritään tarkastukseen käytetyn työajan ja matkan aiheuttamat kustannukset.

Vuoden 2012 alusta uusien kohteiden ilmoitusten käsittelystä peritään maksu 90 €. Samoin maksu peritään olennaisten muutosten käsittelystä sekä toimijan vaihtumisesta.

2. VALVONTAKOHTEIDEN TARKASTUSTIHEYS JA TARKASTUKSEEN KESKIMÄÄRÄISESTI KÄYTETTÄVÄ AIKA

Liitteenä kooste valvontakohteista: kohteiden kokonaismäärä ja suunnitelma tarkastettavien kohteiden määrästä, tarkastustiheydestä ja tarvittavasta ja suunnitellusta työajasta.

Valvontakohteiden kartoittaminen

Voimaan tuleva kuluttajaturvallisuuslaki parantaa kohteista ja toimijoista saatavaa tietoa. Uusien toimijoiden tekemä ilmoitus sekä olennaisten muutosten ja toimijoiden vaihtumisesta tehtyjen ilmoitusten mukana saadaan lisää tietoa.

Vuodelle 2012 suunniteltu työaika kokonaisuutena on 45,46 henkilötyöpäivää. Resursseista johtuen ei voida täysin soveltaa valvontaohjelmassa 2011-2014 esitettyjä tarkastustiheyksiä.

Painopistealueiden valvonta valvontaohjelman suositusten mukaisesti vaatisi 65 tarkastuskertaa, joihin tarvitaan 32,13 henkilötyöpäivää. Vuonna 2012 on suunniteltu tehtäväksi 46 tarkastuskäyntiä, joihin on suunniteltu käytettäväksi 15,46 htpv.

Tämän lisäksi resurssien laskennallinen tarve muille kuin painopistealueille on 1htv / 200 000 asukasta kohti. Tarve kuntayhtymän alueella tältä osin on 44 htpv.

Resurssit

Kuluttajaturvallisuusvalvonnan tarkastukset toteutetaan pääsääntöisesti kahden terveystarkastajan toimesta, joista toinen on useita vuosia hoitanut näitä tehtäviä ja saanut perus- sekä jatkokoulutusta tehtäviin. Vuoden 2011 aikana palkattiin uusi terveystarkastaja, jolla on kokemusta kuluttajaturvallisuuden valvontatehtävistä. Perus- ja jatkokoulutusta tullaan järjestämään näitä tehtäviä varten valvontahenkilöstölle. Valvonnasta saatavia tuloja käytetään kuluttajaturvallisuuskoulutuksen lisäämiseen ja osaamisen varmistamiseen sekä henkilöresurssin keskittämiseen näihin tehtäviin.

Tuoteturvallisuusvalvonnan työnjako ja kunnan valvonnan painopisteet

Tukesin ohjeiden mukaan kuluttajapalvelujen valvontaa kohdistetaan erityisesti nk. painopiste-alueiden kohteiden valvontaan, joita ovat mm. lasten, nuorten ja ikääntyneiden turvallisuus ja liikunta- ja vapaa-ajan palvelut. Uusiksi painopistealueiksi valvontaan on tullut sisäleikkipaikat

**ja turvapuhelinpalvelut. Näistä uusista valvontakohteista sisäleikki-
paikkojen turvallisuus tarkastetaan valtakunnallisessa projektissa vuo-
den 2012 aikana.**

Valvonnan painopisteenä leikkikenttien turvallisuuden valvontaa toteutetaan tarkastamalla kolmen kuntatoimijan leikkikenttiä, yhteensä 7 kohdetta. Vuonna 2012 tarkastetaan osa Forssan sekä Ypäjän ja Jokioisten leikkikentistä. Valtakunnallisen, Sisäleikkipaikkojen turvallisuusprojektin lisäksi osallistutaan alueelliseen valvontaprojektiin, jonka aikana tarkastetaan kartingin turvallisuus.

Lisäksi jatketaan ratsastuspalvelujen turvallisuuden (3 kohdetta) tarkastamista sekä uimarantojen, uimahallien ja –altaiden, kuntosalien, suuren yleisötilaisuuden sekä ohjelmapalveluiden tarkastusta.

Yleisötilaisuuden turvallisuuden tarkastus toteutetaan yhteisellä tarkastuksella muiden viranomaisten kanssa. Onnettomuuksien ja ”vähältä-piti”- tilanteiden johdosta tehtyjen ilmoitusten jälkeen toteutetaan tarvittavat tarkastuskäynnit ja muut tarvittavat toimenpiteet.

Valvontaa kohdistetaan edelleen erityisesti niihin toiminnanharjoittajiin, joilla on useita samantyyppisiä (samanlaiset riskit omaavia) kohteita. esim. kuntien ylläpitämät leikkikentät, urheilupaikat ja uimarannat. Näiden kohteiden valvonnassa painotetaan kokonaisturvallisuutta, ennalta tehtävää laitteiden ja suunnitelmien valvontaa sekä muuta omavalvontatyötä. Neuvottelutilaisuuksilla ja yms. menettelytavoilla pyritään parhaaseen lopputulokseen kohteiden valvonnan osalta. Tavoitteena on hyvä yhteistyö toiminnanharjoittajan ja valvojan viranhaltijan kanssa.

Uimarantojen, kuntosalien, uimahallien ja yleisötilaisuuksien tarkastukset tehdään pääosin samalla tarkastuskäynnillä terveydensuojelulain mukaisten tarkastusten kanssa.

Valvontahenkilöstö käyttää aikaa toimijoiden neuvontatyöhön, uuden lainsäädännön aiheuttamiin muutoksiin, kouluttautumiseen, ilmoitusten käsittelyyn, jälkivalvontaan ja toimistotöihin (valvontasuunnitelma, tietojen keruu ja perehtyminen). Lisäksi työaika käytetään mahdollisten valitus- / onnettomuustapausten selvittelyyn ja käsittelyyn, joita on muutamia tapauksia vuosittain. Myyntipaikkoja valvotaan ainoastaan, mikäli Tukes esittää valvontapyynnön pika-valvonnasta tai myyntikieltopäätösten jälkivalvonnasta.

Työaika on suunniteltu vuodelle 2012 seuraaviin tehtäviin:

Painopistealueiden valvontaan suunniteltu aika ja määrä on liitteenä olevassa taulukossa. 15,46 htpv

Muut kuin painopistealueiden kohteet 14 htpv

Työnohjauspäivät, koulutus 6 htpv

Hallinnolliset työt 10 htpv

Valtakunnallinen valvontaprojekti, Sisäleikkipaikkojen turvallisuus

1 kohde

Alueellinen valvontaprojekti, Kartingin turvallisuus

(kesä- elokuu) 1 kohde

Tarkastustiheyden muuttaminen niiden painopistealueiden kohteiden osalta, joissa omavalvonta toimii

Toiminnanharjoittajan omavalvonnan pitkäaikaiseen seurantaan perustuen voidaan tarkastustiheyttä pienentää seuraavissa kohteissa:

Forssan kaupungin leikkikentät, tehdään osittain joka vuosi.

Humppila, Jokioisten, Ypäjän ja Tammelan kuntien leikkikentät, joka toinen vuosi.

Kohdekohtainen riskinarviointityö jatkuu. Tulokset dokumentoidaan Digiaan kohdekortille.

3. KUNNAN TOIMESTA TAPAHTUVA NÄYTTEENOTTO

Valvonnassa keskitytään sovitun työnjaon mukaisesti kuluttajapalveluiden valvontaan, joten näytteenottoa ei suunnitella toteutettavaksi. Tukesin pyynnöstä voidaan ottaa näytteitä ja tehdä myynnistä poistettujen tavaroiden jälki-
valvontaa.

ERITYISTILANTEET KUNNAN TUOTETURVALLISUUSVALVONNASSA

Erityistilanteet kunnan tuoteturvallisuusvalvonnassa on käsitelty ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelmassa kohta 5.9 TUOTETURVALLISUUS JA KULUTTAJAPALVELUT (Päivitetty 2009) Suunnitelma tullaan uusimaan vuoden 2011-2012 aikana.

TOIMINTA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

- Elinkeinonharjoittajan on ryhdyttävä pelastustoimiin ja hälytettävä apua
- Ilmoitus valvontaviranomaiselle
- Viranomaisen tekemä tarkastus

VIRANOMAISYHTEISTYÖ

- Pelastustoimi: palotarkastaja
- Poliisi
- Terveysvalvonta: terveystarkastaja
- Rakennusvalvonta: kunnan rakennustarkastaja
- Kuluttajavirasto: tuoteturvallisuusyksikkö
- Aluehallintovirasto: sosiaali- ja terveysosasto
- Työsuojelupiiri: työsuojelutarkastaja

TERVEYSVALVONNAN TOIMINTA

(kuluttajapalvelussa havaittu välitön, vakava turvallisuuspuute)

- Määrätään väliaikainen kieltö, jollei kuluttajien turvallisuutta voida varmistaa muilla keinoin. (lomakemalli VALVIRA:n eksranet)
- Jos väliaikaista kieltöä ei noudateta, voidaan toiminta keskeyttää välittömästi, tarvittaessa pyydetään poliisilta virka-apua.
- Ennen väliaikaisen kiellon määräämistä kysytään asiantuntija-apua Tukesilta. Väliaikainen kieltöpäätös saatetaan ensi tilassa (14 vuorokauden kuluessa) Tukesin tietoon.

4. SUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA RAPORTOINTI

Terveysvalvonnassa vuosittain suorittamat tarkastukset ja toimenpiteet sekä panostus tuoteturvallisuusvalvontaan raportoidaan tuoteturvallisuusvalvonnassa tietojenkeruulomakkeistolla aluehallintovirastoon.

Valvontasuunnitelman toteutuminen käsitellään vuosittain yhtymähallituksessa. Tällöin käsitellään seuraavat asiat:

1. Miten valvontakohteiden tuntemus on kehittynyt
2. Onko suoritettu valvonta kohdistunut riskinarvioinnin perusteella keskeisille alueille ja noudattaako valvonta tuoteturvallisuusvalvonnassa työnjakoa
3. Miten vuoden aikana suoritettu valvonta on vastannut laskennallista työajan tarvetta ja työajan käyttösuunnitelmaa

4. Onko valvonta määrältään ja laadultaan vähimmäistason mukaista
5. Miten valvontaa suorittavien viranhaltijoiden ammattitaitoa on kehitetty

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa arvioidaan seuraavat asiat:

1. Tarkastusten ja mahdollisten näytteiden määrä valvontakohtetyypeittäin
2. Tarkastusten kattavuus
3. Valvonnasta saatujen tulojen kohdentuminen

Arvioinnissa esitetään syyt poikkeamiin ja mahdollisesti seuraavaa vuotta varten tarvittavat muutokset (esim. lisäresurssit sekä lisäkoulutus).

Yhtymähallituksen käsittelyn jälkeen valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnin tulokset raportoidaan aluehallintovirastolle.

Viranomaisnäytteet vuonna 2012	
	näytteitä
UIMAVESINÄYTTEET	
<i>Escherichia coli</i>	67
suolistoperäiset enterokokit	67
UIMA-ALLASVESINÄYTTEET	
heterotrofinen pesäkeluku 22	140
heterotrofinen pesäkeluku 36	140
pseudomonas aeruginosa	140
sitoutunut, vapaa ja kokonaiskloori	140
sameus	140
pH	140
KMnO4-luku	53
urea	53
nitraatti	10
trihalometaanit	8
VESILAITOSTEN VERKOSTONÄYTTEET	
	n. 1000
TALOUSVESINÄYTTEET (yksityiset kaivot)	
<i>Escherichia coli</i>	5
Koliformiset bakteerit	5
Enterokokit	5
Mangaani	5
Rauta	5
pH	5
Sähkönjohtavuus	5
Sameus	5
Haju ja maku	5
Väri	5
KMnO4-luku	5
Arseeni	5
Radon	5
ELINTARVIKE- ja YMPÄRISTÖNÄYTTEET	
Gluteeni (Projekti)	
Patogeenit (Projekti)	
Salmonella	6
Listeria	12
VALITUSNÄYTTEET (elintarvikkeista)	
	5
RUOKAMYRKYTYSNÄYTTEET	
	10
SISÄILMANÄYTTEITÄ	
	5

Liite 1: Kohdekohtaiset suunnitelmat

FSTKY:N VALVONTAKOHTTEET, HINTA, TARKASTUSTARVE JA TEHTÄVÄT TARKASTUKSET VUONNA 2012						
	Valvontakäynnin hinta	Kohteiden kokonaismäärä	Tarvittavat tarkastukset FSTKY/a	Tarkastukset v. 2012	Tarkastusaika (h) FSTKY	Tarkastusaika (h), (ohje)
ELINTARVIKELAIN MUKAISET KOHTEET						
Maitoala						
Maitoalan valmistus (raakamaidon / raaka-ainemaidon käyttö alle 50 000 lv/v)	90 €	1	4	4	2	2
Muu maitoalan valmistus	90 €	2	3	6	2	2
Liha-ala						
Pienteurastus			Teurastuskertojen lkm			Valvontaaika
Liha-alan valmistus (1-10 Mkg/v)	135 €	1	11	11	3	3
Liha-alan valmistus (< 1 Mkg/v)	90 €	3	11	33	2	2
Kala-ala						
Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely / Kalajalosteiden valmistus alle 250 000 kg/v)	90 €	1	5	5	2	2
Muna-ala						
Munapakkaamo alle 100 000 kg/v)	90 €	2	1	2	2	2
Eläimistä saatavien elintarvikkeiden vähäinen käsittely						
EL 13.3 §:n tarkoittama toiminta			0,7			1
Vilja- ja kasviala						
Myllytoiminta	90 €	1	1	1	2	1-2
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia tuotteita	90-135 €	7	3	21	2-3	2-5
Ruoka- ja kahvileipien valmistus	135 €	8	1	8	3	1-3
Muiden viljatuotteiden valmistus	90 €	1	1	1	2	1-3
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	90-135 €	7	1-2	2-4	2-3	3-4
Elintarvikkeiden valmistus						
Yhdistelmätuotteiden valmistus	135 €	1	3	3	3	3-5
Muu valmistus (esim. kahvinpaahto)	90-135 €	2	1-2	1-2	2-3	3-5
Elintarvikkeiden myynti						
1						
Siirrettävät laitteet	45 €	25	0,7	12	1	1
Elintarvikkeiden tukkumyynti, teollisesti pakattuja helposti pilaantuvia elintarvikkeita	90 €	1	1	1	2	1-2
Elintarvikkeiden vähittäismyynti, teollisesti pakattuja ei-helposti pilaantuvia elintarvikkeita	90 €	12	0,3	4	2	1-2
Elintarvikkeiden vähittäismyynti, teollisesti pakattuja helposti pilaantuvia elintarvikkeita	90 €	24	0,7-1	3-19	2	2-3
Elintarvikkeiden vähittäismyynti, myydään pakkaamattomia elintarvikkeita	90 €	2	1	2	2	3-4

Elintarvikkeiden vähittäismyynti, käsitellään helposti pilaantuvia elintarvikkeita	90-135 €	7	2-3	3-9	2-3	4-5
Tori	90 €	7	1	5	2	1
Elintarvikkeiden tarjoilu						
Ravintolatoiminta	90-135 €	51	0,7-3	2-40	2-3	3-5
Grilli- ja pikaruokatoiminta	90-135 €	14	0,7-2	2-6	2-3	3-5
Kahvilatoiminta	45-90 €	44	0,5-2	0-12	1-2	3-5
Pubitoiminta	45 €	12	0,7	5	1	1
Suurtalous, laitoskeittiö	90 €	49	2	98	2	3-4
Suurtalous, keskuskeittiö ja pitopalvelu	135-180 €	20	1-4	3-18	3-4	4-6
Suurtalous, tarjoilukeittiö	90 €	73	1	73	2	1-2
Elintarvikkeiden kuljetukset						
	ATP 1kpl					
Elintarvikkeiden kuljetus	90 €	9	0,7	5	2	1-3
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen						
Eläimistä saatavien elintarvikkeiden varastointi	90 €	1	1	1	2	2
Muiden kuin eläimistä saatavien elintarvikkeiden varastointi	90 €	2	1	2	2	2-3
Elintarvikehuoneisto, jossa ei fyysisesti käsitellä elintarvikkeita (ns. virtuaalihuoneistot: maahantuonti, nettimyynti, agentuurit)	45-90 €	3	0,7	1	1-2	1-2
Kontaktimateriaalitoimija						
Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita valmistavat laitteet, markkinoijat ja maahantuojat	180 €	3	0,7	2	4	4-6
Alkutuotanto						
Maidontuotanto		62	0,3	31		1-3
vuohet	90 €	0	0	0	2	2
lehmät	135 €	62		31	3	3
Lihakarjan kasvatusta, kalastusta ja vesiviljelyä	90 €	182	0,2		2	1-3
Kasvikset	90 €	6	0,1	0	2	1-3
Muu alkutuotanto	90 €		0,1		2	1-3
KEMIKAALILAIN MUKAISET KOHTEET						
Kuluttajakemikaalien toimittaja	540 €	0	1	0	12	7-15
Teollisuuskemikaalien toimittaja	540 €	0	0,2	0	12	7-15
Erikoistumaton vähittäismyymälä	180 €	38	0,2	3	4	4
Erikoismyymälä ja itsepalvelutavara-talo	180 €	21	0,3	3	4	4
TERVEYDENSUOJELULAIN MUKAISET KOHTEET						
Julkiset hui- ja kokoontumishuoneistot	135 €	16	0,5-0,2	0	3	2-4
Hotellit	180 €	4	0,2	0	4	4
Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti/motelli, täysihotela	135 €	7	0,2	0	3	3
Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit ja leirikeskukset	135 €	2	0,3-0,2	2	3	2-4
Yleinen sauna	90 €	2	1	1	2	3
Uimahalli/ Kylpylä	135 €	1	1	1	3	5
Uima-allas/Poreallas	90 €	5	1	5	2	4

Yleiset uimarannat	90 €	20	1	20	2	4
Talviuintipaikka	90 €		1		2	2
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaa- va-alueella tai vastaava	90 €	0	0,3-0,25	0	2	4
Koulu tai oppilaitos	180 €	37	0,3	10	4	5
Päiväkodit, lastenpäivähoito sekä esiopetustilat	180 €	26	0,5-0,3	9	4	5
Lastenkodit, koulukodit ja muut vas- taavat lastensuojelun yksiköt 25.2.	180 €	2	0,5-0,3	1	4	5
Lastenkodit, koulukodit ja muut vas- taavat lastensuojelun yksiköt 25.2.	135 €	2	0,5-0,3	1	3	5
Vanhainkodit ja vastaavat vanhus- tenhuollon yksiköt	180 €	14	0,5-0,3	4	4	5
Muut sosiaalialan yksiköt 25.04	180 €	10	0,5-0,3	3	4	5
Parturi, kampaamo	90 €	69	0,2	14	2	3
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely tai -hoitopaikka(tatuointi), solarium	90 €	28	0,5-0,3	8	2	3
Julkinen kuntosali tai liikuntatila	90 €	10	0,3-0,25	3	2	4
Hautausmaa tai hautapaikka	90 €	6	0,2		2	3
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveystaittaa	90 €	4	0,5-0,3	3	2	3-5
Talousvettä toimittavat laitokset (väh. 5000 käyttäjää tai >1000 kuu- tiota /vrk	360 €	2	1	2	8	8
Talousvettä toimittavat laitokset (väh. 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai väh. 10 mutta alle 1000 kuutiota /vrk	180 €	12	1	12	4	8
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 tai alle 10 kuutiota /vrk	90 €	0	0,5	0	2	6

TUPAKKALAIN MUKAISET KOHTEET

Tupakointikiellot ja -rajoitukset

Ravintola tai muu ravitsemisliike, jossa erillinen tupakointitila	135 €	10	1	10	3	4
Kaikki ravitsemisliikkeet (tupakointiti- lliset sekä ravintolat, joissa on täyskielto)	45 €	31	0,3	11	1	4
Oppilaitokset	45 €	37	0,3	10	1	3
Päiväkotien sisä- ja ulkotilat	45 €	26	0,3	9	1	3
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	45 €	4	0,3	1	1	3

Tupakkatuotteiden myynti, mainonta ja esilläpito

Pääasiassa alle 18-vuotiaille oppilail- le tarkoitettujen oppilaitosten lähei- syydessä sijaitsevat tupakkatuottei- den ja tupakointivälineiden myynti- paikat ja automaattiset myyntilaitteet		4	0,5	4		4
--	--	---	-----	---	--	---

KUTULAIN MUKAISET KOHTEET

Kuntosali	180 €	10	0,33	3	4	4
Leikkikenttä tai -puisto, asukaspuisto	90 €	50	0,5	9	2	4
Sisäleikkipaikat	180 €	1	1	1	4	5
Rullalautailupaikka	135 €	4	0,5	1	3	3
Ohjelmapalvelu	180 €	5	0,5	2	4	6
Kiipeilykeskus/-seinä, muu kuin ed. kohta	225 €	0	0,5	0	5	5
Ratsastustalli / -keskus	180 €	13	0,5	3	4	6

Uima-allas/poreallas	90 €	4	1	4	2	5
Uimahalli / kylpylä	180 €	1	1	1	4	5
Yleinen uimaranta	90 €	20	1	20	2	2
Talviuintipaikka	90 €	0	1	0	2	2
Tatuointi, lävistys tai muu kehonmuokkauspalvelu	45 €	2	0,33	0	1	2
Karting-keskus	180 €	1	0,5	1	4	6
Suuri yleisötilaisuus	135 €	1	0,5	1	3	3
Turvapuhelinpalvelu tai muu vastaava	180 €	1	0,33	0	4	4
LÄÄKELAIN MUKAISET KOHTEET						
Nikotiinivalmisteiden myyntipaikat / 1 myyntipiste	45 €	28	1	28	1	1
lisäksi muut myyntipisteet					1	